

**NIANG ATENI KA RUBANGA KEDE
ANGALO KA SITANI**

**GI KAME TELO TIC ME
APWONY**

Aloka loka ocungo iateni – Itabu me pwonyere me 3: NIANG ATENI KA RUBANGA KEDE ANGALO KA SITANI 3.1
akarinikin awon ©2012^[1]_{SEP} lobo korucakin me, Phoenix, Arizona, United States of America.
www.reconciledworld.org

Udere me tic ni tie di beo ki yii aikaika me winyere koyai i kom Jo kocako Tam me arucakin –nywak acacal 3.0 pi
akarinikin me tic. Koyei ni dibobo kocuko cunyi nao timo tic ni, kede kwanyo iye, abe, diko sarakino en iepone
kame lubere kede anapete me aluba gi:

Yei lubo – in miero igwok tie me tic ni di lubere kede medo iye: twero kawon © 2012. Iwandik me itabu kowok
kibut Lobo korucakin (www.reconciledworld.org) di beo ki yii aikaika me winyere me Jo kocako Tam me arucakin –
nywak acacal 3.0 pi akarinikin me tic. Pi ngec atot, nen www.creativecommons.org.

Likame pi acata – in miero likame itie kede tic ni me timo isubul amoto wud.

Kame di itie kede mit me gonyo gi me tic ikom pwonyere ni, oyeini rucakin kede info@tctprogram.org.

Kwanyo dido kame dikonyuto, tienge dedede kokwanyo ikom Baibuli Kacil me New International Version®, NIV®.
Twero kawon ©1973, 1978, 1984, 2011 di beo kibut Biblica, Inc.TM Dikotio kede akarinikin me Zondervan.
Akarinikin dedede kogwoko iwi lobo lung. www.zondervan.com “NIV” and “New International Version” en kobedo
Alama kame owandikikin ipiny me United States iepone icararai kede yapesi alama di beo kibut Biblica, Inc.TM

Wikope Kame Tie Ipwonyere

Pwonyere me 1: Wada Olokere?	3
Nyuto Pwonyere	Error! Bookmark not defined.
Iswiliaka Ka Rubanga	Error! Bookmark not defined.
Nyogao Itabu me 1	5
Alokaloka Ilobo me Fiji.....	5
Medo Timo Ingicun	7
Pwonyere me 2: Wan Opo Bedo Joka me Gi Acwea... Error! Bookmark not defined.	
Nyuto Pwonyere	Error! Bookmark not defined.
Itatam	Error! Bookmark not defined.
Pwonyere Ikom Baibuli	Error! Bookmark not defined.
Nywak Aber Kede Gi Acwea	Error! Bookmark not defined.
Pwonyere me 3: Wan Otwerolo Anyim..... Error! Bookmark not defined.	
Timo Alokaloka	14
Bedo Dano Ame Kelo Alokaloka	Error! Bookmark not defined.
Jiko	Error! Bookmark not defined.
Keto Itic.....	18
Pwonyere me 4: Rubanga Omio Wa Jame Atot.....19	
Nyuto Pwonyere	19
Pwonyere Ikom Baibuli	19
Pwono Igoro wa Asek	Error! Bookmark not defined.
Miero ogei neno Jame Ame Rubanga Omio Wa.....	20
Jo Pur	21
Pwonyere me 5: Sitani Obedo Ngangalo.....22	
Nyuto Pwonyere	22
Epone me Angalo Mene Ame Sitani Yamo?	22
Nyo Ame Angalo Gi Timo Ne Wa?	24
Epone nyo Otwerunu Rwenyo kede Angalo?	25
Pwonyere me 6: Timo Ingicun	Error! Bookmark not defined.
Nyuto Pwonyere	Error! Bookmark not defined.
Dyakale	26
Adul.....	Error! Bookmark not defined.

Di Pwodi Likame Icako

likere me cako pwony

1. Som gi kame konyo tic me apwony kiber, di inyogao tien atot kame di twerere. Ket anyut arabo nat iwandik inget papulan pi yutunoni jamini apir gi tek.
2. Nen tamini adongodongo ii buli pwonyere tetekeny iud ngec ikom gi kame idwe apwonyere pore pwonyo ii pwonyere no.
3. Som kop ame atie ii tyengini me anyim go dedede.
4. Tim ingicuno pi neno jame me tic mege amitere ii pwonyere acel acel, di da iko neno be itimo gi akonyo tic me atin apwonyere atot (ame oromo gabo) kede cweno Gi akonyo Neeno ame otio kede ii pwonyere.
5. Nen be itie kede niang ikom buli tic atie ipwonyere (jamini amako tukere, Tukere, Gi akonyo neeno). Itwero tamanaro gi kede dyakal ni arabonat jo wotino ni.
6. Ter kare me ilega ne Rubanga pi iko idwe apwonyere, pi idwe apwonyere winyo gi kame Rubanga mitonegi winyo, kede da en konyo in pwonyo jame me tic. Yutuno be, etie ii teko ka Rubanga me wan neno jo di lokere.

Mung kame konyo pi mino pwony kaber

1. Dil sek kede jamini me pwonyere kede yiko ka pwonyere.
2. Kur iringi aringa kede tieko pwonyere ni. lik kare oromo me leno tam, tice me atima kede wei. Golo tie me mino jo udo niang i kom pwonyere kede gida keto tic i pwonyere. Lub anepeta me pwonyere yai i wikop tuno i wikop di likame i kakalo pwony moro tetekeny jo niang pwonyere. i tabun mogo me pwonyere twero tero dul me ceng amoto ceng acel lung.
3. Mar nyogao naka naka. I agege me donyo i pwonyere dok cen pi nyogao kede jo kasomo pi bebeo i gikame gin ki iko pwonyere iye. Medo nyogao pwonyere konyo jo niang gikame i pwonyere iye.
4. Lub gi atelo nga pwony kede kope acego cego kame ko iko.
5. Nen be itio kede adulion ongwon dedede kame mako pwonyere acelacel.
  - a. Nyut wi pwony – tice bino rucakino wi pwony kede i kom ngec gi kasek.
  - b. Mi ngec anyen – tie yote atot me nywako kope anyen
  - c. Mi jo asoma timo gime atima di yai i kom gikame gin ki pwonyere iye – tic me atima yei ne gi pi niang kiber kop di lubere kede tic kede jowote, cweno gimoro arabo tic kede tam anyen i epone moro.
  - d. Rucakino ngec ni kede kuo gi – man tie epone arabo keto itic (madala) kame konyo jo kasomo moko tam gi me keto ikuo ngec kame gin kiudo. Pwonyere abongo keto itic likame kelo aloka loka doko da likame ekonyo.
6. Med bebeo i pwonyere kame mako pwonyo jo adongo kede rieke apat kame opwonyo i pwonyere me jo apwonyo (facilitator dKawalopment training).
  - a. Mi, kop icararai
  - b. Peny peny atot kame mi kare me udo adwakini akelo niang (open ended question)
  - c. Pwoi jo dedede pi tic kame gin kitamo.
  - d. Kur i wace jo gikame gin ipore pwonyere iye kiber di beo i epone me gin udo niang mere apir gi.
  - e. Geri i kom kop kame jo otieko ngeno di iko gamo epone kame gin ki udo kede niang.
  - f. Dire di iko daro jo mi adwokini.
7. Cuk cuny jo dedede pi timo, nywako kede ribakin karacel ileno tam. Ud yote mogo i epone amwol me cuko cuny jo kame lewic mako me gida timo tic abongo udo acae.
8. Ud kare me lego i ceng no kibut Rubanga me wek Rubanga Yab ni gikame nyen karacel kede idwe kame in ipwonyo.

Epone Me Tic Kede Gikame Telo Tic Me Apwony

1. **Golo kede Jame me tic:** buli pwonyere dedede gere kede kop ni.
  - a. **Golo me pwonyere** – Jo apwonyere miero nen be ki twero cobo man ki yi ajikini me pwonyere. Eber ne in penyere keni kame golo gi ocohere inge in tieko pwony. Ter kare me nyogao kope kame pirgi tek kame konyo gi pi yutuno.
  - b. **Jame me tic** – Jamini ibecokina kame mitere me tic owandiko gi i pwonyere acelacel, medo kede cal anena (Visual aid) kede i tabu kame konyo nga i soma. i twero yero pi mino atin acelacel i tabu arabo ki twero mino i tabun anonok bala epone kame ocorakino kede i pwonyere. Wan doko komio tam me tic kede ebao me iwandik or (poster paper, white chalk board) kame otie pwonyere i ekodet adwong.
2. **Acorakin But nga tel pwonyere:** icorakin ibecokina tie kame komio i pwonyere acelacel kame konyi telo pwonyere ki ber. Likame omio mage me nywaka kede jo kasomo. Som mage sek me tetekeny ki twero iikere pi telo leno tam kede tice me atima. Peny mogo komio adwokini gi kede inyukutan atino olengere pikonyi bala atel pwonyere pikonyi niang gikame tie i tam me jo kasomo. mage likame tie adwok abeco kenekene, do ebedo adwokini abeco anonok.
3. **Gwoko esawa kame komio kede epone me lubo pwonyere:** aika iika me i sawan pi pwonyere acelacel likame komio.
  - a. Ter kare alac bala ekite kame mitere kede pikonyo jo ngeno tam kame tie i pwonyere. Pire tek me rucakin i kom gikame jo tie pwonyere iye akaka in riamo esawa pi pwonyere iesawa kame koiko.
  - b. Yutuno me weko kare aromo ne jo atelo pwonyere me geno donyo, woro Rubanga, nywako caden, tatamo pekini kame gin kitie kede di kiko lego karacel.

Pwonyere me 1: Wada Olokere?

Kop apir gi tek:

1. Lubo iswiliaka ka Rubanga bino kelo kuo kede winyo. Do bedo di likame olubo iswiliaka mege bino kelo can.
2. Bala ikiristayon, kuo wa pore lokere kame di wan ooto kede wor kibut Rubanga.

Jame me Tic amitere

1. Cal agoa- papula atek (papula me ongolongolo 11)
2. Papula alac kede acil me epone apapat.

Nyuto pwonyere

Icorakin Me Ngat Apwonyo: Som itatam kame lubo.

Itatam me 1: Rwanda

Rwanda obedo lobo moro atitidi kede wel me jo aromo million 8.2. iyo ngei mwakini 100 cen, ikiristayon oudo li do ii agege me mwakini 1990 kanisan oudo do tie ikabedere dedede: ot kanyauni kiwie kany me jo Rwanda odoko ikiristayon. Eakere di eyai ii anyenaun ame bin osarakin ii wok ceng me lobo me Afirika (lobo me jo acol) imwaka me 1940 di jo million kede million oudo alako. Imwaka me 1991 kede 1993 bin oudo kakame otito iye ejiri tie di lac da di wel jo ame lakere tie tutumian kede tutumian kare kede kare.

Amanono da, idwe me ongwon kede kany imwaka 1994 lworo adwong amako jo di lubere kede nek me asonya di adwokini mere oko weko jo kame romo million 1 di oto do jo apat odong kame romo million 2 bin oko ringo tenge me Rwanda di lubere kede tim me adia dia me tim arac no. Nek no oudo tie adwokini me lilo ara ading me abila. Da tim no otimere me tetek wang kede wang, kede pale icing icing, likame kede bom amoto mac (duku). Ilobo ame 85% obedo ikiristayon, ikiristayon are cungo wang kede wang di kiko nekere kede pale ara pala. Itatam me kop kinyodokok me in yei be etimere tek. Itatam oudo do maro yamere di winyere be jo oudo buto kede mon tetek di oneko gi inyim idwe gi da di neno, doko da odio mon jonwal pi iko idwe gi ame gin kinwalo tetek di kikuo. Likame tie dano moro iwilobo ame twero yei be gurupun are me ikiristayon oudo twero dingere di kiko dagere kengi iepone ni.

Itata me 2: USA

Ilobo me USA kanisan tie di tot ikabedere dedede. Itwero bedo di iwinyo radio me ikiristayon da di bobo itwero bedo di ineno cal me TV ikabedo dedede ame in ioto iye. Sukulun me ikiristayon tie ii adulion atot ame jo bedo iye kede ka isoma me madala amalo (Colleges/ Universities). Itabun me ikiristayon kalikame remo jo tie, mino ngec aromo di beo ie Cuma ame olwongo be intanet papulan ame osomo iye rwonge. Pimano, ilobo me USA idwe atino ame oyaco ayaca ame romo million 1.5 tie too di beo iwoto ic. Adul me jo onyomo tieko kede pokere. Wel gi likame tie pi jo ame obedo ikampirin. Ii lworo atek, pokere me jo onyomo kede woto ic timere di rom aroma ibut ikiristayon da.

Itatam me 3: Brazil

Inget ecilet me dog nam me Amazon, lwak ekodet me jo bin can oudo odio dic atek do di bobo adul nono oudo obedo calo. Yo me donyo kuno en ot kede yee. Iyo ngei mwakini ot adek cen likame bin tie akiristayo moro ame oko ngere ii ekodet ni. Iyo ngei mwakini ot adek jo ame tero kop ka Rubanga (missionaries) oko bino iadulion gi kede yede di kiko tito ejiri jo oko udo alokaloka. Jotit jiri gi oudo bedo pi kare moro anonok di kipito kanisan en amio bobo kikobo kabedo ace ame lwak jo tie iye. Nan kame in iudo kare me ot kuno ikok kede pige wangi pi can ame jo tie kede. Ii calere gi, miere likame tie kede cam aromo me acama. Yo ace me miere udo kede sente en mino anyira gi me apanga bala imalayan di udo pwodi mwakini gi me dongo tie

tomon kiwie are kede tomon kiwie adek kenekene. Jo apapi (fathers) mio anyira gi iepone opong but jo obaro me ekodet. Jo apapi ame obedo ikiristayon da timo epone me kop acel nono- en me mino anyira gi me apanga pi sente.

- Nyo oko timere ii itatam acel acel?
- Itatam gi tie me ur arabo li? Pinyo omio gin kitie me ur?
- In iparo be Rubanga winyo benyo pi pekini gi? Pinyo?

Itatam me 4: Moru ame obedo calo

Bin tie calo moro atitidi di etie imoru. Oudo etie ii adul moro me can me lobo nono da di jo bedo bedo me rwom apiny. Do di likamekitie kede giacama aromo. Gin oudo gen gi tie di cunگو ibuko me yamere pi neno epone ame mwaka acel acel twero tero gi kede pi ngeno kame cam bino bedo aromo-amoto rem bino twero neno? Gin kili kede colonin abeco bobo kitie kede ude apir gi likame tek. Gin jo oudo tie kede ayomaic do kitimo tic atek kede lobogi di kicane mwaka kede mwaka. Iyo ngei mwakini ot adekce, jo tuc jiri oko bino ii adul ni di oko tito negi ejiri ka Yesu. Dido gin kiwinyo kiko niang, kiko yei atos mege oko doko ikiristayon. Jo tuc jiri gi oko konyo jo ii adul no pito kanisan. Jo oko donyo ot ikanisa di likame ikeng. Gin oudo do kitie kede ayomaic pien kingeo be kame gin kibino too, kibino ot malo da gin do kidong di ineno anyim pi ceng me aura ame gin kibino ariamakin kede nyalak. Jo tit jiri di oko do yai tenge ii adul no kanisa oko mede idud tel me jopiny. Iyo ngei mwakini ot adek, jo tit jiri bobo oko dwogo. Kanisa do oudo odong di keto cunye me ariamakin karacel. Amanono da, calo no pwodi odong di rom aroma (alokalo li). Can pwodi tie bobo di gen me jo pwodi tie ibuko me yamere pi neno kame jo romo bedo kede cam arabo kec imwaka no. Colonin pwodi li kibang lwak me jo. Alokalo pwodi otimere atitidi.

- Nyo otimere iye itatam ni?
- Itatam ni tie me ur? Pinyo arabo pinyo li?
- Nyo en kame rorom ii itatam ni kede itatam ocegung ka?

Iyote mogo, itatam me ajikini likame kelo lwo ro atek butwa bala maka adek ka, pien ebedo gimoro ame onao timere. Do en ecacal kede itatam apat ka. Di lubere kede kite kame bedo me akiristayo, alako, kede jo, do likame eloko kuo gi. Rubanga mito di kuo wan pat kede jo ocegung ii wilobo kan, likame imalo kenekene.

Iswiliaka ka Rubanga

Leno Tam iekodet Atitidi Amoto Adwong

Som Iswiliaka 30: 11-20

- Epone mene ame Rubanga gonyo kede iswiliaka mege? Kitek amoto kiyoyot?
- Itieng 15 tam mege en ame tie inyimwa? Nyo ame in oudo koto itamo?
- Nyo en akelo kuo kede winyo? (tieng 15-16)
- Nyo en akelo too kede ilam? (tieng 17-18)
- Nyo en ame Rubanga mito be wan oyeri? (tieng 19)

Som Iswiliaka 28: 1-14

- Nyo en ame bino timere kame wan olubo iswiliaka ka Rubanga?
- Cikere gi tie pi kuo iyo ngei too wa arabo pi kuo wa iwi lobo kan?

Som Iswiliaka 28: 15-19

- Nyo ame bino timere kame wan likame olubo iswiliaka ka Rubanga?

Rubanga ocweo iswiliaka atos ame yamo newa epone amiero obed kede. Bobo da tie iswil ame pugo bero me ekite me dano (moral laws). Bala apor, kur itim adote! Da bobo tie iswiliaka ame tie di lubo ekite me cwec ame pugo jamini ame wan oneno. Apor bala nat, buliceng acel acel tie kede isawan 24, bobo da, giapita dedede mito pii pi en

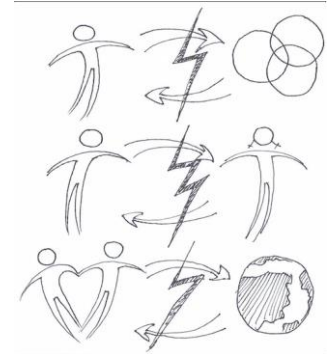
dongo. Kame wan owinyo iswiliaka ka Rubanga oyaro neno di kuo wa olokere. Wan opore niang iswiliaka nogi amoto cik di oko cako mino gi tic ikuo wa. Kame wan otimo amanono, obino neno di Rubanga mio winyo ikuo wa.

Nyogao itabu me 1

Nen ber cal agoa me 3 ii itabu me 1, pwonyere me 1

- Nywak me epone mene ame cal acel acel cungo ne?
- Rubanga tie kede iswiliaka amoto pwonyere pi adulio acel acel pi cal ni?
Mege igonogo ame ida nan itwero paro?

Rubanga tie kede iswiliaka iepone awan miero otim kiber nywak gi dedede. En emio wa pwonyere me konyowa pi timo kiber ii adulion gi dedede me wek odwok nywak otur. Ebo, gin likame kibino bedo ber kodocon tuno kede kame yesu odwogo bobo da kipore udo alokaloka.

Ipwonyere me ajikini, wan opwonyo kop ikom alokaloka. Ikare nono can oudo amako jo. Kwanyo jo anok obaro ame tie kede lobo amako gi karacel kede diekal me abaka, jo atos oudo obedo jocan di bobo kec odio.

Mwaka 400 cen alokaloka oko bino tetu malo me Europe. Pi tien me agege, jo ocalo somo baibuli, kengi abongo dic. Likame gin kidaro be amoto esaseredoti en abin yam negi nyo ame baibuli yamo. Gin kiko geno pwonyere ikom iswiliaka ame Rubanga ogero iwi lobo lung. Iswiliaka gi, di kare mede ot, oko donyo pwonyo kare kede kare ikanisan kede sukulun. Di beo ii pwonyere gi, jo oko cako lokere- jo oko cako weko kuo gi di cungo ikom tam anyen ame opwonyo gi iye. Bala nat apor, gin kiniang be Rubanga owaco newa be otim tic atek bala otie tic ne en (Jo epeso 6: 7) gin bobo kiko niang be opore poko di oko konyere kenwa kenwa.

Di gin kitie ute me lokere, lwak jo ame gin kibedo kede da oko lokere. Cam atos oko wok negi ipoti nywako jamuni da oko timere. Diakale kede ikodeta me jo oko doko tek jo atos oko ot isukulu pi udo pwonyere. Loberen atos ipiny me Europe oko yai tenge ican. Kite kame gin kiwinyo kede iswiliaka ka Rubanga loberen me tetu malo me piny me Europe oko dongo jo obaro. Dagi timo iswiliaka ka Rubanga cweo can. Kame wan omito be oyai tenge ican opore cako bedo jo ame niang pwonyere gi di oko cako keto gi itic.

Wan otieko minowa baibuli ame nyuto ka aler iswiliaka ka Rubanga dedede. Opore keto gi itic ii adulion me kuo wa dedede. Likame etie gi aromo me bino ikanisa ceng sabiti kenekene. Rubanga mito newan bedo jo ame winyen ceng dedede. Kame otimo amano obino neno di kuo wa olokere. Likame dwong mere be kuo wa bino bedo gi ayoyot nakanaka. Kame oneno kuo Apaulo oneno kare dedede di en eryamakin kede jame mogo anwang (difficulties). Do Rubanga ocikere me mino wa winyo kame di wan ooto kede wor kibute. Paulo da bin odong di enapakin ii pekini di eko udo ilel ikom jamini anwang kame en eriamakin kede.

Alokaloka ilobo me Fiji

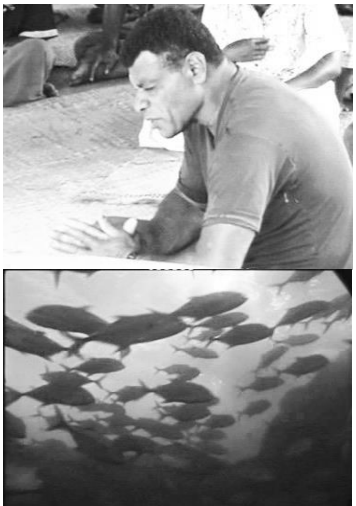
Icorakin Me Ngat Apwonyo: Tii kede papula ame ongolongolo (cards) me tatamo kop me itatam ame lubo ikom lobo me Fiji.

Dido in iciko iti pi winyo itatam kame lubono, paparo epone me dwoko peny kame tie anyim go

1. Yote mege ace igonogo ame jo oko cako bedo kede wor bang Rubanga?
2. Yote mege ace ame gin kineno di Rubanga miogi winyo?

Papulan ame ongolongolo (cards) di nyuto cal me lobo Fiji

<p>1. Nyuto pwonyere</p> 	<p>Fiji ocweo di etie kede cula kame romo 322. Ebedo adul acil ame wele adongo dongo jo rot piny welao ikare mogo me weno wic. Bobo da ud atot (sente) maro wok ibut wele nogi (tourists). Wel jo ame bedo icula me Fiji romo 850,000. Adul me jo ikuno obedo jo me Fiji kikokome bobo adul ace obedo Indians.</p>
<p>2. Problems faced</p> 	<p>Idwe me kany imwaka 2000, apugan amoto abumentu oudo omao, jotel me apugan adongo dongo omako di odaro kede mac (duku) pi cengere kame romo 56, di likame kiromo bwot. Idier yote adongo (streets) tim me gero tie di tek di bobo jo tie nekere kengi kengi. Ikean da oudo tie bungo jo bed bala oudo otieko gonyo jotic me apugan lobo oudo pwodi odong kede atotolun adwong lono. Wele adongo ka da oko jiko welao kuno, jopiny da lioko twero cato jamuni alem kicato but wele pi udo kuo,</p>
<p>3. Kanisan oko bino karacel</p> 	<p>Kanisan me Fiji oudo likame timo tic karacel amoto mino kony but jo acegun. Do gin oudo kitimo tic di kipiemo apiema (compete) do kanisa oko do niang be kipore bino karacel di kiko lego karacel pi lobo gi ikare kame bin iiko kede cokere (meeting) likame oudo kitie kede negc bala jo twero bino, do bin ot me cokere oko pong kede jotel me kanisan apapat pasapas. Kiko cweno wad anyen. Lwak ekodet me kanisa me ikiristayon. Jotel me kanisan (pastors) oko Waco be gin bin sek oudo kiparo pirgi kengi. Do nan do kiniang be kame gin kimito be Rubanga mi winyo ilobo gi, kipore tic karacel.</p>
<p>4. Ngatic me apugan adwong (prime minister) otuco bal mere</p> 	<p>Idwe me kanyare 2001 ikiristayon me lobo nono oko donyo ilego karacel di ki pwonyere ikom Baibuli. Ii ajakanut me ilega, ngatel ni (prime minister) oko lego. Eko kwano Rubanga pi time kisa kede di eko tele me wek eko mino Rubanga wor. Awakawaka di do en eko doko nyatel (prime minister) me Fiji di eko cako mono jotel kame ngeo Rubanga pi konye tic karacel</p>
<p>5. Col piny okato</p> 	<p>Ii agege Fiji oudo ngere pi jwok kede camo jo. Gin oudo imio jo ame kop tie ikomgi tongo yen otuo me bulo ringo komgi kengi. Jotel me joiwogi oudo oto di inyono ingaroi aliet do likame kiwang. Do tim no oudo weko jo me calo no di tie kede ilam. Jo oudo to di likame kingeo nyo atie kelo to.</p>
<p>6. Itatam me calo moro acel</p> 	<p>Calo moro acel oudo ngere ipuro eyae kede ace apapat. Ngat acel abin obedo ngawot dano ame puro eyae ii adul no tuo oko mako. Eko dong kede lwooro bala ebino to. Gin kiko winyo kop me kanisa, di oko tere kuno pi legone. En bin ecango di eko mino kuo mere but Yesu. Kame jo icalo no owinyo gi otimere gida bin kiko lubo yesu. Gin bin kiko niang be sitani oudo ongalogi. Gin bin kiko gengo jwok me epone dedede ii adulion gi. Dano oudo cato eyae da oko doko akiristayo di eko do weko cato eyae. Nan do 80-90% me jo me calo no odoko ikiristayon. Jotel me calo oko bedo kede yomcuny do mano pwodi likaromo. Gin bobo kiko cako ariamakin karacel me ilega buli esawa tomon me obai 4:00am. Gin kikwao kisa kede kwano Rubanga me wek kuo me lwak jo bed icinge. Nan do jo ame bin tuo maro mako likame bobo tuo. Yen abin likame nyak da do ogeo nyako anyakini, nam da do opong kede dek ame bin ii agege oudo nonok.</p>

<p>7. Alokalo me ude ame otweo iye jo (prison)</p> 	<p>Jo abin otamakino turo apugan oko mako gi oko uco gi ijera. Jera obedo kabedo ame gen li iye. Do kanisa oko cako welao jera. li agege, oudo etek, jo oudo tie kede adage dage ikuo gi, pien mit me culo kwor oudo dwong ikuo me jo. Likame oudo iikere me timo kisa. Do Rubanga oko bino, jo ame otweo oko doko jo oyei. Nan do jo ijera kuno oko donyo wero were ame mio Rubanga deyo. Kame cengemogo ibeo inyim jera kuno in iwinyo wer di iko ngeno bala kanisa en ame tie wer.</p>
<p>8. Alokalo atat</p> 	<p>li Bomban, bin tie iye alokaloka atat. Kanisa oudo maro bino karacel pi lego ne bomba gi. Kikwao kisa kibut Rubanga pi giame bin kitimo ne jowotgi. Bomba oko cako lokere. Sek oudo jo likame nyero do nan do jo nyero karacel. Wel me tingo kop odwogo piny (crimes). Can da odwogo, (ara odok piny) jokwac, idwe me yote (street kids) da amanono. Idwe do ogeo ot isukulun. Abar ocako ikere, jo abin obedo wele ame roto piny da odwogo (tourists).</p>
<p>9. Itatam amako calo ace</p> 	<p>li adul moro bobo ace, dek nam lioko sobolo neno pi mwakini aromo 55 pien yat arac (poison) oudo odubo pii. Inget nam tetuni kede tetu ocelu, anyakini oudo li. Buli dano acel acel bino karacel pi tuco bal me jo akwari kede iswilar pi jwok. Gin kikwao kisa me wek kiud isasir kibut Rubanga. Pi cengere atat, gin oudo kibino but Rubanga di kikok. Ngat acel acel ikomgi kelo elwit mere di oko wango gi. Adwokini me kop ni ine be, Rubanga oko cango pii me nam, dek me nam oko nyai paka pongo nam. Lobo abin iyapiyapi kede nam ca oko cango di eko cako nyako anyakini atat.</p>

Som karacel 2 iyutun 7:14

- Yote mege ame jo ii tabu me 2 iyutun olokere kede but Rubanga?
  - Kanisan otimo tic karacel.
  - Kanisa ocako lego karacel.
  - Jo okwao kisa kibut Rubanga pi jamini abin kitimo sek
  - Jo oko uco tenge jamini me jwok abin kitie kede
- Nyo ame Rubanga otimo ikare kame jo olokere kede bute? Yote mege abin Rubanga oko mino kede winyo but jo me Fiji?
  - Lobo oko puro cam kakame lem likame opuro iye cam
  - Nam da oko bedo di tie kede dek nam.
  - Dek nam oko bedo di tot kalamo lem sek.
  - Madala me tingo kop da oko dwogo piny (crime)
  - Idwe me yote adongo (street kids) odwogo- di gin iko ot isukulun.
  - Jo oko dong di nyero.
  - Wele ame roto piny da odwogo (Tourists)
  - Abar oikere.

Rubanga ocango lobogi iyo me tangu.

- Rubanga twero timo aman da but ekodet me joewa?
- Nyo ame jo me kanisa wa pore timo di lubere kede iyutun me 2 kede itatam ame tie ipwonyere ni?

Medo timo ingicun

Ter kare me paro itatam gi acel acel

- In itie timo nyo me keto kope go itic?

- Nyo ace bobo ame ida itwero timo?

Ipwonyere ace ame tie anyim obino bobo medo neno kop atot ame makere kede iswiliaka ka Rubanga. Di oko neno epone kame sitani ngalowa kede di etamakino kede ryeko mere pi mino wan dong jocan.

Pwonyere me 2: Wan Opore Bedo Jokaan Me Gi Acwea

Kop Apirgi Tek

1. Rubanga oyamo ne dano pi pugo, tic kede gwoko giacwea. Man en ame bedo kede nywak aber kede giacwea.
2. Opore tic kede ngec wa me bedo jokaan di oko pugo gi acwea, likame pi nywaro ara mino giacwea pugo wa.

Jame me Tic ii anapeta:

1. Cal agoa 2 amoto 3 abunge me papulan amako cwec ame ongolongolo (papulan 18 (cards) atot ame ogoo di oko ngolo tenge)
2. Papulan ace (cards) pore bedo di erangi mere col.
3. Ikapu me pii
4. Egoe moro me weweo pii tenge.
5. Papula ame ie lac me wandiko ik (plan)

Nyuto pwonyere

Icorakin Me Ngat Apwonyo: Ket ikapu me pii ii isenge ame gimoro likame twero wanakino gimoro kame di pii mol oko, do kakame idwe asomo karuno nene. Mi karamoro bed di otuco kede piso etwolo ii ikapu di iko weko pii di mol tenge kame icako pwony. Nen be kaotuc nono dwong eromo mino pii mol awakawaka tetekenye ekaruno mako tam me jo asomo. Cak pwonyere di iko ngetakino apor no di dano moro neno pii.

Kame dano moro bino mino tam ikom pii amol me ikapu wac negi be likame tie gimoro kame gin kitwero timo. Mi kare bang jo asomo pi mino tam me giame otwero timo. Kame ngatamoro likame oko udere ame mio tam awakawaka, nan do itwero penyogi, “tie gimoro ame itwerunu timo?”

Leno Tam Iekodet Adwong

- Nyo otimere nan?
- Nyo ain itamo esawa ame ango ayamo kede be “likame tie giame un itwerunu timo” pi gengo pii no mol amoto cwer?
- Jamini mege ame tie oluktuke ame oudo twero timere kame di oudo koto likame ogengo pii esawa me mol mere oko?

Rubanga yamonewa ii esula me agege me Baibuli pi bedo kede twero me pug- ara pi bedo dano adwong “boss”-me giacwea mere. Ipwonyere ni obino mede ngico kop no di idicakina (closely).

Itatam

Icorakin Me Ngat Apwonyo: Som itatam kame lubo no but jo apwonyere

Jo me pokomchi imwindin di tie idyere dyere me jocaan ii adul me can me lobo Guatemala. Iyo ngei mwakini ot adek cen, jotuc jiri (missionaries) obino pi tuco ejiri kede pito kanisan. Jo atot me pokomchi oko yei Yesu, do jo me ekodet gi di oko dong kede can atek. Jo atino apwodi oyei ayea oko dong kede gen me anyim, do gen me tin en oko bedo li. Me ateni, gin girgi do oudo kitie kuro too, me wek tetekenye kiwek pekini ame odio gi iwi lobo kane di do kiko ot do bedo kede Yesu ipolo.

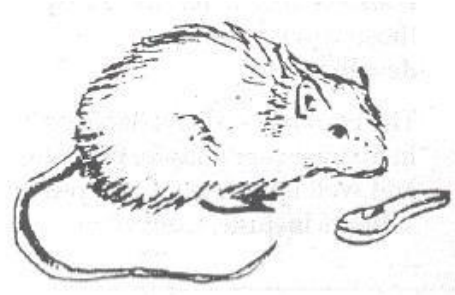
Tim ni oko cako lokere ikare kame Arturo, akwat apwodi yot, ocaho kede tic mere idiere diere me pokomchi. Bin egeo tic kede jokwate agoro alikosomo me pokomchi. En eko pwonyo gi ikom Baibuli. Kakame gin kisomo kede kop ka Rubanga, en bin etako negi epone kame Rubanga mito newan keto pwonyere kede iswiliaka me Baibuli mere pi

kare dedede me kuo wa.

Peko adwong ado loo aloa ibut jo me Pokomchi en li me jamini ame okaruno keto iye cam ame pwodi okwanyo akwanya ipoti, kare atos jopur udo cam abup, do icen mere iyono en ame doko diko cako camo di pwodi idwe liobilo. Arturo oko penyo jo pur, “ngai en ame cil un arabo iyono?” jopur nogo ka owinyo peny no gin kiko nyero di kiwaco be, iyono.” Arturo oko penyo gi be, un ipugunu iyono, arabo iyono en ame pugo kuo uu? Jopur nogo oko yei be iyono en ame pugo gin ribaro iton miere gi. Ginkikwanyo cam do dano agengo gi li. Iyono do likame jo oko moko nyo ame pore camo.

Nyakwat Arturo oko nyuto negi be Baibuli yamo be jo ame obedo cuo kede mon pore pugo giacwea. Eko yutuno negi be, Rubanga omio gi winyo kede diru me cwec pien gin ocweogi ical mere. Gida kipore tic kede diru me cwec acel nono ame Rubanga omio gi pi lubo pwonyere me pugo giacwea, do likame gi acwea pugo gin.

Jo me pokomchi oko moko tam me timo bala ame Baibuli mito me wek do kicak pugo apaka iyono. Kiko gero kakano cam ame gengo oyo likame karuno tuno icam. Dido cam oko dong di ogwoko iber iyono lioko doko twero udo epiding me donyo icam, diekale oko do dong di cam likame remogi.

Leno Tam Iekodet Adwong

- Nyo oko timere ii itatam ni?
- Nyo ame wan opwonyere iye di beo ii itatam ni? Osobolo tic kede benyo ii adul wa?

Pwonyere ikom Baibuli

Leno Tam Iekodet Adwong

Som Agege 1: 26-28; Agege 2:15, Jabuli 24:1.

- Lobo ni tie me angai? (Jabuli 24)
- Nyo ame Rubanga oyamo ne dano me tic kede cwec mere?
  - *Epugi*
  - *Etim tic kede gi*
  - *Egwoki*
- Dwong kop me gwoko en nyo? Nyo ame wan opore timo kame ogwoko gimoro no? Epone mene ame wan opore gwoko kede cwec ka Rubanga?
  - *Kame wan ogwoko gimoro udo otie gengo raco ame kono otimere da opore neno be ginono likotur ara edubere. Bala nat apor, otwero timo aman di likame oyei jame mogo areco sasarun atatai ilobo (kavera, pil, papulan alikame top) da bobo likame opore yei ne cwec ka Rubanga dubere. Opo gwokere kede tongo yen atos, ame da twero mino lobo pakar (landslides).*
- Dwong kop nyo ino ame yamo be etim tic kede gi? Otwero timo amano benyo?
  - *Kame wan otie time udo otie mine teko me kelo gimoro. Giacwea pore minowa cam kede bedo di ocil karacel kede minowa jame ace apat apirgi tek. Bala apor, jamini me gero ot buto. Kame wan opuro udo otie timo giame Rubanga ociko wa timo. Wan opore bedo kede yom cuny kame wan opuro pien udo otie woro iswil ni.*
- Dwong kop nyo en ame yamo be pugo gi acwea (par itatam me pokomchi)
  - *Pugo dwong mere en bedo kede gwok aber ikom gimoro. Apor, ikapu me pii, otwero gwoko mol me pii-do en likame etie kede twer me pugowa. Opo tic kede diru wa me pugo gi acwea. Apor, ecilet (bur ame pii mol kede), pugo cwec. Abongo ecilet me pii, esama en angeo ka beo wa. Ecilet kede yee, twero mino imoko tam ni tuai ame itwero ot iye. Likame ebedo mit ka Rubanga me medo mino wa diru kede yote me pugo gi acwea.*

Kame wan otie ipug, tim tic di igwoko cwec, wan otie woro iswiliaka ka Rubanga kibut wa. Wan olwongo mane be bedo kede nywak aber kede gi acwea. Iwinyo arac, pien epone kame dano opoto kede, kop ni oko doko tek kalamo sek di Rubanga mio iswiliaka gi ii agege do en pwodi emitto newan woro kope mege.

Nywak Aber Kede Gi Acwea

Leno Tam Iekodet Atitidi (2-3 ikodeta)

Icorakin Me Ngat Apwonyo: Mi ekodet acel acel abunge me papula ame ongolo ngolo me cwec ikom cal agoa di onapo gi karacel kede papulan ace ame likame ogoo cal moro ie. Nen papulan ame ogoo cal ie acel acel. Yer gi di iko keto gi ii anapeta di lubere kede ekite ame kinyuto kede nywak aber kede gi acwea arabu li. Tii kede papulan ame likame ogoo iye cal moro pi gono anyut mogo ame tie ii adulo gi

Dwoko kop

Leno Tam Iekodet Adwong

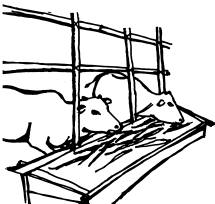
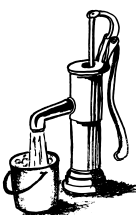

Icorakin Me Ngat Apwonyo: Di do jo otieko tic me ekodet ipore medo ngico papula acel acel.

- Wada otimo aman ibut lwak joe wa?
- Kop amakere kede papulan kabeco, omed timo man bobo atot mege?
- Kop me papulan areco, ojik do time?
- Otwerro timo alokaloka gi benyo?

Tam me Tice me Amara

Oyerunu tam 2-3 di oko paro epone ame okaruno timo kede tice me amara.

Papulan me cwec

Gwoko leini	Pi acil	Puro cam
		
☺ Oyamo newan pi gwoko leini opore timo ne gi kagwok aber en amio likame imio tuo iude wa. Mane en obedo adul me pug wa ikom gi acwea.	☺ Cweno tangi di otio kede gi jililo pii, kede cwako amoto weke iceng (SODIS) ekonyo me mino pii dong di mit pi kuo adano (komwa) pii ni otwerro mato di likame etwerro minowa tuo.	☺ Opore puro cam pi jamini amitere. Mane en adul me tic kede lobo. Poto amako pimbiro en obedo yo acel ame diekal karuno udo kede cam ame gero komwa (nutritious food)
Pur	Gero oot	Coloni
		
☺ Wan opore puro lobo ame Rubanga omio wa, diekale wa da pore udo kony ayai iye, do likame epore pugo wa. Opore udo diru me	☺ Opore bedo kede ot pi gwoko wa kede ceng kede kot. Pi mino wan bedo kede ude abeco en adul me pugo cwec. Do kot kede ceng likame	☺ Coloni dwodwoko tuere doko emio ka oluko wa da bedo di kome yot. Wan opore gwoko kaolukowa tetekeny likame bobo ekaruno mino

icumai ame konyo wa kikiro pii- ipoti wa kede mino lobo dong di mio en amio ewoto cam atot	pore pugowa	wa tuo.
Cik 	Tongo yen 	Obek me iyono
☺ Cik da obedo yo acel ame wan otwero gwoko kede diekale wa.	☹ Wan opore gwokere be, kame wan otongo yen, opore pito anyen. Yen obedo bala mot ame Rubanga omio wa da bobo egengo bele me lobo (Landslide). Kame wan otongo yen di likame oko tic kede lobo, awakawaka ebino dubere ame likame etwero mino wa cam.	☺ Obek me iyono konyowa me dwoko wel me oyo ame camo newa cam. Obek me oyo likame pore bedo atatai atatai otwero time kede yat me eboli bala obek mo oyo ame wan onenogi. Wan opore pugo cwec di likame oko mino iyono miyo wa tuo.
Obek me lwangini 	Umo cam pi lwangini 	Buto ii tandarua
☺ Gi ciko lwangini da obedo yo acel me dwoko wel me lwangini. Oyamo newa me pugo cwec di oko dwoko wel me lwangini pien en yo ame otwero timo amanono.	☺ Opre gwoko diekale wa ikom tuere ame lwangini kelo di beo iumo cam wa iber.	☺ Buto ii tandarua konyowa gengo musuja arabo obir ame kobo tuo.
Yugi 	Lobo otuo/ alikame otio kede 	Kunyo tangi (kulo)
☹ Rubanga kwao wa me gwoko ka olukowa. Dwong mere be opore gwoko di ecil enamio ekaruno mino wor but Rubanga. Wan likame opore uco yugi ilobo do opore kete ikabedo ame oketo gi iye.	☹ Opre mono yote ame otwero loko kede lobo alika ceko cam bala mono ecuma ame kiro pi (irrigation) arabo mono jamini mogo ame wolo poto me mine ceko cam kiber.	☺ Tangi obedo yo acel ame wan otwero udo kede pii ame Rubanga omio wa piny idud lobo. Pii me tangi konyo wa me bedo cil di bobo komwa da yot.
Puro cam	Le ii ot	Iyono tie camo cam

		
<p>☺ Puro pote dek obedo yo acel ame wan otwero gwoko kede diekale wa.</p>	<p>☹ Leini liopore me bedo inget cam ame wan ocamo. Gin kikobo tuo. Opore gwoko leini di ogero ne gi kakame kibedo iye.</p>	<p>☹ Iyono kobo tuere di bobo kicamo cam ame wan omito. Opore gwoko cam wa me wek oyo kur dudubo. Di oko tic kede obek pi tamakino dwodwoko wel me oyo ii adulo wa.</p>

Medo Ngico

Leno Tam Iekodet Adwong

Tie jamini adek ame itabu me agege yamo newa be otimi pi lubo iswiliaka ka Rubanga me wek ogwok cwec mere.

1. Opore gwoke.
2. Opore tic kede kiber
3. Opore puge.

Mane en tien kop ame yamere be bedo kede nywak aber kede cwec. Pien ocweo wan ical ka Rubanga, wada otwero tic kede diru wa me gwoko cwec. Wan otwero penyo Rubanga pi minowa tam kede ryeko ame wan omito.

Medo Timo Ingicun (kelo ingec ni)

Yongayo mene ace anyen ame in itwero gwoko di iko pugo cwec ka Rubanga ibang ekodet me jo ain ibedo kede pi sabiti ame tie anyim.

Pwonyere me 3: Wan Otwero Loko Anyim

Tam Apir gi tek:

1. Likame etie tam ka Rubanga be wan likame otwero lokere etie kede tien kop me kuo wa, bobo emito newa dongo di kuo wa ko lokere.
2. Wan otwero bedo jo ame kelo alokaloka but jo icegun (bala yesu kede ajakait Lee). Akadi koto dano acel kenekene di en elubo Rubanga di ecungo ii ateni etwero lako bomba lung igi arac (destruction)

Jame Me Tic

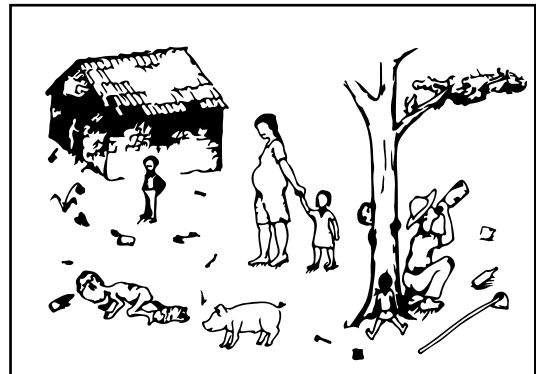
1. Cal agoa- ame nyuto diekale ame li kede yom cuny
2. Cal agoa- papula me cal pi yesu kede paco me too papulan 8 ame ongongolo (cards)
3. Cal agoa- papulan me cal pi ajakait Lee papulan ame ongolongolo gin 3.

Nyuto pwonyere

Leno Tam Iekodet Adwong

Icorakin Me Ngat Apwonyo: Nyut cal me diekal ame ayomaic linegi di iko penyjo asomo:

- In iparo be diekal ni oko twero udo alokaloka pi dwete 6 okato cen?
- In iparo be diekal ni oko twero udo alokaloka pi mwaka anyoro okato no?
- In iparo be diekal ni bino twero lokere idwe adiki no?
- In iparo be diekal ni bino lokere pi dwete kanyape me anyim?
- In iparo be diekal ni bino lokere mwaka adiki no?

Kame di adwokini Waco be li pi penyjo dedede, penyjo pinyo? Kame di adwokini Waco be ebo amanono, penyjo epone mene ame alokaloka ni bino timere kede?

Som bobo tieng ii pwonyere me acel- Iswiliaka 28 : 1-14

- Yote mege en ame Rubanga mito mino wa kede winyo?
- Otwero tic kede tieng gi pi iko diekal ame tie ical ni?

Som Yeremia 29:11

- Ik me epone mene ame Rubanga tie kede pirwa?
- Otwero tic kede tieng gi pi paco ame ogoo cal mereno? Pinyo ara pinyo li?

Leno Tam Iekodet Atitidi

Goi bobo cal ace me paco ni di lubere kede epone ame Rubanga paro be ebed kede.

Timo Alokaloka

Leno Tam Iekodet Adwong

Icorakin Me Ngat Apwonyo: Yamo ame yamere ipiny go obedo giame jo maro yamo- in ibino mito bedo kede yer ikom yamo ame tie me ateni pi kop me iyutun.

“Wot abaka da bino doko abaka, wot adano ame obedo dano me edini da bino bedo amanono.”

“Nam tie kede kare me bedo di ediding kede bobo kare me bedo di elac, amanono da kuo ajo da cal amanono.”

“Cam aromo me acama udo tek, do baro obedo gimoro ame yoyot.”

- Yamo go dwong gi en nyo?
- In ingeo yamo ace ame cal acala kedemage di dwong kop mere rorom?
- Ikom yamo gi, mege ame in iyei kede?
- Yamo mene ikom yamogi, kame di tie, udo etie me ateni di lubere kede Baibuli?

Yeremia 5: 1

- Jo adi en ame Rubanga tie mono?
- Nyo ame bino timere kame di eudo dano ni?

Esekeri 22:30

- Jo adi en ame Rubanga tie mono?
- Nyo ame bino timere kame di eudo dano ni?
- Nyo ame bino timere kame di likame eudo dano ni?

Di lubere kede Baibuli, akadi kom dano acel ame genere di ecungo ii ateni twero lako Bomba ikom gi arac ame twero timere ne.

Bedo Dano Ame Kelo Alokalka

Leno Tam Iekodet Adwong

Som Luka 7: 11-17.

Itatam ni otimere di Yesu kede jo oor mege oryamakin kede apuserut ii aika awode di gin kibeo kingolo dog erute me Bomba. Jo oor ka Yesu oudo tie kede ayomaic pien oudo ii esawa nono kineno tangu. Apuserut kede lwak jo koko oudo tie koko.

- Nyo Otimere ii itatam ni?

Icorakin Me Ngat Apwonyo: *Ti kede 8 Yesu kede papulan ame ongolongolo me aika (Burial) ame yai ikom cal pi medo ngico kope karomo 8 ame wan otwero pwonyere iye ikom itatam me dano atwero kelo alokaloka.*

Jamuni 8 ame wan otwero pwonyo ii itatam me dano akelo alokaloka:

1. **Yesu ongee.** Lwak ekodet me jo oudo opong, jo oor Ayesu oudo tie kede ayomaic adwong pi tangu ame kineno ii esawa nono. Pimano, Yesu oko nene di etie idier ekodet. Kame di wan otie jo ame bino kelo alokaloka, opre bedo jo amen ngeo jo ace. opore neno be oneno jo ara dano, do likame lwak.
2. **“Cunye oko yai ot bute.”** Kame di wan omito kelo alokaloka, opore bedo kede cunye me kisa. Opre bedo jo ame cunye gi tur kame di oneno pekini me jo ace. Do kare atos wan ogengo wangwa ara (ogalao) di bobo oko dagi konyo ara gwoko. Nyo ame wan otimo kame di oneno dano moro ame tie kede rem ibut ekodet ame wan obedo kede? Nyo ame wan otimo kame wan oneno dako ame obedo toto ame cware oyai (oringo) idiekal di bobo papa me cware ame obedo kwaru mere da oringo oweke kede tic me pito (gwoko idwe)? Ateteni wada owinyo cunye me kisa? Kwai Rubanga wek emi amara aromo pi lwak jo ni. Kwae wek enyut ni jo kibang ekodet me jo ain ibedo kede me wek ida itwer neno bala kite kame en eneno kede.
3. **Emio kop ame cuko cunye.** Kare atos jo mito ngatamoro ame paro pirgi (egwoko gi) ecuko cunye. Eyoyot me wan tamo ara paro bala wan omito jamini ara sente pi konyo jo do, jo ame mito kony pore bedo kede dano moro ingetgi me cuko cunye gi.
4. **Yesu omulo sanduku me liel.** Kakame Yesu otimo kede amano, etimo gi arac di lubere kede itok gi. Iyudayan tie kede yai be likame dano moro pore mulo sanduku me liel mio ibedo ngat kalikame cil. Do Yesu oyei bedo ngat kalikame cil me wek ekony ngatamoro. Wan opore yai jalo kuo wa (take risks) di oko pwokere doko rarac pi konyo jo. Jo cengemogo karuno yamo ikomwa di kiko cano wa, do wan opore timo giame Rubanga lwongo wan pi timo.
5. **Twer tie ikop ka Rubanga kede ilega.** Kakame yesu olego kede, dano oko yaruno ii akina jo oto. Wi kur wil kede lego ikom pekini ame in iryamakin kede. Ter kare pi lego ne jo apat da; tim amanono di in ingeo be Rubanga twero loko peko di eko cobo rem dedede me epone apapat. Pwony jo iepone me lego me wek gida ingei twer ka Rubanga.

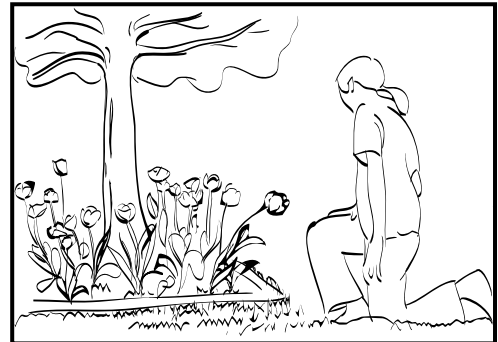
6. **Adwokini oko bedo tie.** Awobi ayot ni oko yaruno ikom jo oto. Opore bedo kede adwokini me tic wa. Kame di in imito konyo jo, gei kede jamini atino ame in itwero timo di eyoyot. Kame di itimo iber, jo bino bedo kede ayomaic di jo atot ko bino bedo kede mit me gida bino timo karacel kedi. Amanono, ibino twero timo jamini atek.
7. **Yesu oko mino atin but toto mere di en eko yai.** Toto me atin ni cuny jo waogi ikome; en oudo etie yamo kop atot atota. En oudo dano moro ame pire tek. Kame wan okonyo jo, opore gwokere me kur oter ameda moro (credit) di oko bedo icuny kop kakame wan tic wa en winyo. Dano no pore rieny kame di oyamo ne jo gi otimere. Kop no gero dwongo gi Akaka in tero ameda.
8. **Rubanga oko tero deyo mere ii ajikini deyo pore dok but Rubanga.** Nakanaka opore ngeno be kame di gi dedede otiek, Rubanga en dano ame opore pako.

Icorakin Me Ngat Apwonyo: Med ngico itatam me ajakait Lee ii itabu me 1 (module 1)

Ajakait Lee obedo dako me ateni da di ebedo Mekong. En ebedo kede mit me konyo diekale ame can omako ii ekodet, singo twatwal mere jo kalikame timo tic ame otwero gelo gi iyo ngei dwe. En eko cako welao miere mogo buli dwe di emoo yote me konyo gi wek tetekeny kiud epone me kuo. Ikane otie kede itatam adek ikom itatam atot di lubere kede epone ame en eko konyo kede miere. Itatam gi dedede tie me ateni.

Itatam me 1: Ajakait Lee kede poto me ature.

Ii adul mere, diekal acel acel oudo tie ame can omako di bin gin kitie kede idwe are. Papa karacel kede toto oudo likame tie kede tic ame ocamo iye musala. Ajakait Lee oko cunjo di eko neno dul poto di lobo moro koukaro tie inyim paco gi. "en eko penyo gi be pinyo amio likame ipitunu ature," epenyo gi. "Un itwerunu mino paco uu doko cil bobo ikounu cato ace ii atale kiyapi yapi."

Nganywal ame obedo toto oko da timo kamanono, eko cako tero ature ame en epuro ii atale kakame eko cato gi iye. Awakawaka di en eko udo jowil di penye bobo ature ace apat- do en oudo etie kede dul me lobo ame da likame yei ne bobo pito ature ace. Nganywal ame obedo toto, amanono da, oko bobo cako wilo ature ibut jopur ace di ecato gi, inget mege ame en ecato, pi udo ameda. Bala kite kame do etie kede karamoro alac (space) ii atale me cato ature, en eko paro apire kene," atwero bobo cato jamini apat da" en eyai odiko acel acel sek obai di eko wilo laboro kede tugo (kokonat) me acata ii atale di eketo gi imesa ame eketo ie ature.

Itatam me 2: Ajakait Lee kede kata amit.

Diekal ace ame mito akonya mito tic do likame engeo gi me atima da di likame etie kede ngec ara diru. Gin kitimo tic bala jo tic me buli ceng do kare atot udo tic tek negi.

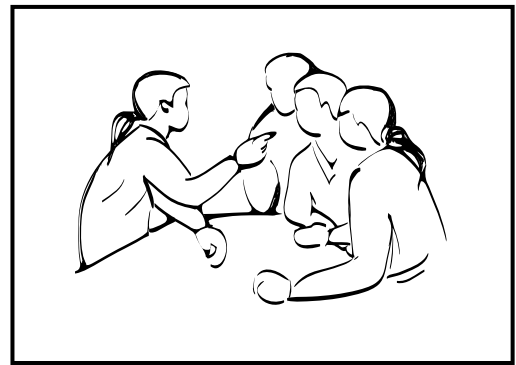
Ajakait Lee oniang be diekal ni tek itic da kimito tic en eko ot welao diekal moro acel ame tie ikanisa da di gin kibedo jopur kata amit. En eko penyo gi kame di ameda moro tie ibut jo apuro kata amit, kede kame atale mere tie, kede nyo amitere me cako puro kata amit. Kakame eniang kede be tic no ber, en eko tetemo ne diekal ame Rubanga olwongo wa pi maro jokio kede gwoko jo can en eko

penyo gi kame di kibino bedo kede mit me pwonyo diekale me jo can epone ame kibino twero bedo kede jopur kata amit. Gin kiko yei. Ajakait Lee oko kelo diekale are gi karacel me mino gi ngere (enyuto gi). Diekal abin can omako oko bedo kede ayomaic di kiyamo be nan do gida kibino timo gimoro awakawaka di do kiko pango poto moro atitidi kede gi moro lung ame twero mino gi kicako. Di do mwaka otiek, gin bin kiudo cam abup di do kitwero culo sente abin opango kede lobo karacel kede sente abin owilo kede kodi, kede ace da ameda ace apat oko dong negi.

Itatam me 3: Ajakait Lee kede arucakin me diekal.

Diekal me adek ame Ajakait Lee mito konyo obedo diekal opokere kibut jonywal gi. Jonywal tie kede yei be, diekal ni kony mere li da likame tie gimoro ame kitweroudo. Ajakait Lee oko bin ryamakin kede diekal ni pi tamakino rucakino adulio are me diekal ni. Ajakait Lee oko moko be en ebino ariamakin nakanaka kede diekal ni di eko konyo gida pi kuo gi da nyiko karamoro kame di jonywalgi bino yei gamo gi pi konyo gi atitidi. Bala adwokini, Diekal ni oko bobo geno awobi gi kede diekal mere di kimie sente me akopa (loan) wek tetekeyn gida kicak cato

takataka (scrap) lilime amoto jame obedo nyonyo. Awobi ni bin wilo jamini oti, jamini ame otieko tic kede ame ocweo kede nyonyo di eko cato but wegi dukini ame bin wilo di oko medo nyongo gi. Nan do etwero konyo diekal mere, opwoyo pi giame en do nan eudo pi ceng dedede, doko eda ewinyo icunye bala jo do wore.

Leno Tam Iekodet Adwong

- Epone mene ame Ajakait Lee tie kelo kede alokaloka ii ekodet me jo mege?
- Ida itwero udo kare me bedo bala ajakait lee ii ekodet ni? Nyo ain itimo?
- Yote mege ame Ajakait Lee otimo kede jamini mogo ame oyamere ipwonyere me isoma ii baibuli di mako apuserut
  - *Engeo jo. Eyero miere eko cako welao gi*
  - *Kisa omake ikom gi eko bedo kede mit me konyo gi*
  - *Ecuko cuny gi*
  - *Ejalo kuo mere di etie kede mit me timo tic itek. Likame ecuko cuny jo kenekene, do emoo yote me konyo gi.*
  - *Akadi bed bala itatam liko yame, wan ongejo be en elego. Adwokini oko bedo tie.*
  - *En eweko jo mede timo. Gin, likame en, gin en ame oudo timo tic ii atale di kipuro lobo.*
  - *Rubanga oko tero deyo. Likame oyame ii itatam do jo mogo oko doko ikiristayon.*
- Pwonyere menen ame wan opwonyere ikom ajakait Lee?

Icorakin Me Ngat Apwonyo: Kame ekodet omio adwokini mogo, migi wi kope adongo gi

Jame ame opwonyo ibut Ajakait Lee:

- Opore bedo kede cuny me konyo jo di oko bedo kede mit me jalere ii isawan me timo amanono.
- Opore tero kare pi gero wad kede jo me adul wa ame mito akonya. Opore welao jo pi kare atot pi gero genwa kede jo.
- Opore bedo di owinyo jo (pekogi) jo atot ipekini atek mito niang bala jo paro pirgi da, omarogi. Kame di kiniang bala oparo pirgi, kibino mino kare atot me winyo tam ame omiogi. Opore neno be likame obedo kede tam arac me ngolo ne jo kop mio likame bobo kibino nywako kedi kop ame tie icuny gi.
- Opore kelo tam anyen pi konyo jo neno yote abeco me timo jamini. Nakanaka jo likame ngeo epone me loko kuogi. Jo can winyo ikuogi bala likame kitwero loko peko gi di da kiko weko tamakino mono kuo apat. Gin kimito ngatamoro ame bino tamakino tic di iyapiyapi inget gi di mio gi tam me gi ame gin kitwero timo pi loko kuo gi.
- Opore bedo kede mit me tic me mino tam wa cobere. Ajakait Lee owilo kodi me agege di eko pito en kede dako ca. En bin likame eyamo ne ayama gi me atima. Eudo dano ame oudo tie kede mit me pwonyo diekal epone me pito kata amit di eko konyo gi mono lobo moro atitidi ame ber kitwero tic kede. Itatam me adek eoto ipaco (diekal) no di eko poro kop kede gi. En likame eyamo ayama kede doge gi me atima, do endo etimo karacel kede gi pi konyo gi geno.

- Opoire bedo kede mit me cako kede atitidi. Likame tam dedede bino kelo alokaloka me awakawaka bala itatam ni. Isawan mogo opoire tic dul- dul arabo buli ceng buli ceng pi konyo jo. Kur ibed tamo bala jo dedede bino kelo alokaloka atot awakawaka. Migi amadalan ayoyot ame gin kitwero tieko di kuo gi da ko winyo be kitimo di kiko cobo kiber kame di jo bino ngetakino iber ii gi atitidi kiyaro do bedo kede mit me tamo gi adwong.

Ekodet ame mio kony

Isawan mogo etek me paro tamini mogo pi konyo jo. Yongayo ace ame mio wa otwero bedo kede tamini en wan geno amoto cako kede ekodet ame mio kony. Mane twero bedo ekodet me jo ame bino karacel icel pi sabiti pien gin kitie kede mit me konyo jo. Gin kikaruno lego karacel pi jo ame gi kitie konyo dikiko nywako adulio mogo ame gin kimito iye tam pi konyo me keto alokaloka. Karacel ekodet bino twero paro tamini ace lono tam me dano acel. Wi kur wil me kwano Rubanga pi mini rieko.

Leno Tam Iekodet Atitidi

Par pi cal ame oneno me diekal di lubere kede agege me pwonyere. Par pi yote mogo ame wan otwero konyo gi me kelo alokaloka ii pekini me nan di beo ical me epone kame Rubanga paro ekite amiero kuo gi bed kede.

Jiko (conclution)

Leno Tam Iekodet Adwong

Som Jabuli 139 :14-17.

Esawa mogo eyoyot me yei be kop okato cen karuno mino wa onge anyim wa. Kame onywalo wa di ojo can, oyaro da bedo jo can: kame di diekal wa obedo diekal ame jo pur wada obino bedo jopur. Amanono da, Rubanga tie kede ik pi kuo ni. In ocwei cwec kitegelikina di Rubanga oko mini mot (talanta) kede ikiteso ame en emito be in ibed kede di eko cibi idiekal kame en emito be nywali ie. En emito be in iti kede giame en emii me kelo alokaloka. Ngat acel acel kikom uu karuno kelo alokaloka ikom peko dedede ame un iriamakinunu kede, arabo nat ii diekal ni, kede jo ace arabo pi jo ame in ibedo kede. Rubanga cengemogo karuno lwongi me kelo alokaloka ikanisa ni, amoto adul ni (your province) amoto loboni (country).

Keto Itic

Peny ekodet (group) pi yutuno gi di kiko lego pi apeny are gi:

- Kuo ni tie benyo? In igeno be Rubanga twero loko anyim ni? Legi me wek Rubanga nyut ni epone me loko anyim ni
- Ter kare me tamo pi dano ame in ibino cako konyo. Ida imito be ibed dano acel ikom ekodet me jo ame mio kony?

Icorakin Me Ngat Apwonyo: Kame dido ekodet otieko udo kare me gin lego, peny gi kame di tie ngatamoro ame mito eda bedo ii ekodet me jo ame mio kony me ariamakin kedi iwei ame lubo. Kony gi apokupokun ii ekodet me jo 4-8 di iko cuko cuny gi me timo ik ikare me ariamakin gi. Tetemo ne gi icokere gi me acel gin dedede kipore yero dano ame gin kimito me bino konyo gi. Cak welao jomogo. Leg pi dano acel acel me wek Rubanga kony gi ikare me iwelai ni. Icokere me are ni adwokini me ekite kame iwelai me agege obedo kede di iko nywakunu karacel adulio mogo ame in ibino mito iye tam me epone me konyo jogi. Bala ekodet, kwai Rubanga pi rieko di iko tic kede diru ame en emii pi paro yote ame twerere me mino kony. Yutuno, kur itamakino me timo jamuni dedede wange acel. Do ipore yero adul moro atitidi me cako konyo kede gi.

Pwonyere me 4 Rubanga omio wa jame atot

Kope Apir gi Tek

1. Niangi ikom jame dedede ame Rubanga omio wa
2. Iyi jame aneno kede me cuny pirgi tek lono jame aneno kioko

Jame Me Tic

1. Papula ame owandiko tuko iye
2. Gikame konyo neno-2-5 abungen me papulan kame ongolongolo me jame (Papulan 24 ii abunge acel)

Nyuto Pwonyere

Tic lekodet Adwong –Tuko me ngat acel

Icorakin Me Ngat Apwonyo: Di pwodi jo apwonyere likame okwao ngat acel pi ikere somo tuko me ngat acel.

Ngat oyei oudo tie lego di esomo Matayo 25:14-30. DI eko waco be,

Koto oudo abedo bala atic ame omio talanta kany, koto atimo ne Rubanga tic adwong! Do cunya kumo pi atic ame omio talanta acel kenekene..... Atamo be Rwot oudo cunye nuang ikome! Akadi amano, kop no likame maka piento likame ageno bala atie kede talanta moro amoto mot moro me tic ne Rubanga. Medo imano ango anga can itek. Ateni na en be, likame asobolo konyo ngatamoro piento atie kede rem atot. Okwe Rwot, ateni konya iko mina talanta anak me tic ....."

- Nyo ame ineno ii ituko?
- Ngat oyei angacan oyamo benyo?
- Tam mere eudo tie kakare?
- Etamo amano pinyo?

Pwonyere Ikom Baibuli

Leno Tam lekodet Atitidi

Som Matayo 25:14-30.

Tyeng16-18

- Nyo ame jotic otimo kede talanta gi?
- Isobolo cungo nyutere karacel kede jotic atio kede talanta gi amoto kede ngat okano mere?

Tyeng 19-23

- Nyo ame ngadwong otimo kame edwogo kede?
- Eyamo benyo but jo ame oudo onyao talanta gi?

Tyeng 24-28

- Peko nyo atie ne ngatic okano talanta mere?
- Ngadwong mere oko Waco ne benyo?
- Pinyo omio jo oyei atot likame tio kede talanta gi
- Nyo ame do miero otimi?

Dwoko kop

Pwono Igoro Wa Asek

Tic Iekodet Adwong- Tuko

Icorakin Me Ngat Apwonyo: *Yer jo 5, mii ngat acel acel som goro amaro bedo tie*

Dano otii = "Oh okwe koto oudo ada pwodi atie eponga, koto oudo atie kede teko me tic ne Rwot beo italanta no. Nado atii doko aol do"

Eponga = "Oh okwe koto oudo ada acato, koto oudo atie kede ngere me cuko cuny jo di ako telo gi tic me Rwot kede talanta na. Edoko tek na piento ango pwodi eponga"

Ngacat = "Oh, okwe koto atie kede kare alac, tic do odia omio likame asobolo udo kare me konyo jo"

Dano alikame osomo = "Okwe koto oudo ada asomo, likame angeo kop amako baibuli, Akwat kene en asobolo mino konyo pien eoto isukulu me somo baibuli ebedo ipwonyere"

Ngacan = "Oh okwe koto di oudo atie kede sente, koto oudo asobolo tic ne Rwot. Can odia itek omio likame asobolo konyo jo ace kwanyo ango kena"

Leno Tam Iekodet Atitidi

- Mege ikom goro gi ame iin itio kede?
- Mege ikom goro gi ame iin imaro winyo ibut jo ace ii kanisa uu?
- Goro mene ame oudo ngatic okano talanta mere tie kede?
- Oudo ngadwong yei kede goro ni?
- Igeno be goro wa gi Rubanga yei kede?
- Oromunu timo nyo pi udo loc ii goro gi?

Miero ogei neno jame ame Rubanga omio wa

Leno Tam Iekodet Adwong

Tien atot wan owinyo angalo ajwogi di eko mino wa yei be oli kede gimoro. Wan oporo komwa kede jo ocegund oko kenekene neno jamini ame oli kede. Tin miero onen bobon jame dedede ame Rubanga omio wa.

Pimino wa tamo iber, omio keto gi ii ikodeta adek. Ame okelo atie iye ame oketo atie oko, me cuny

1. **Jamini ame oketo atie ie.** Magi mako mot kede diru ame Rubanga oketo ne wa. Balanat diru me yamo, diru me mino tam/ yero tam diru me tedom cam, diru me cweno mac
2. **Jamini ame oketo atie oko.** Magi mako jame me tic ame Rubanga omii ii adul uu. Balanat pi, lobo, ceng, sukulu kede ace apat
3. **Me cuny:** Mako jame ame wan oudo di beo inywak wa kede Rubanga. Balanat tangu, lego, twer ka Rubanga kede ace apat.

Icorakin Me Ngat Apwonyo: *Nen be jo apwonyere oniang iber apokapoka atie diere diere me jamini adek gi dipwodi likame itimo gi kalubo.*

Tic Iekodet Atitidi

Icorakin Me Ngat Apwonyo: *Pok jo apwonyere iye ikodeta di iko mino gi papulan ame konyo neno tie iye.*

Ekodet acel acel pore Poko papulan gi tlen (2)

1. Jame ame tie iye adul
2. Jame ame li iye adul

Par pi jame kany (5) ace ame tie iye adul, wandiko gi ipapula (Yutuno ne gi pi paro ikom ikodeta adek me jame otieko yamo iye) Tie ekodet ame tie kede jame gi me tic dedede ii "oli kede" atuket?

Di eyoyot ne wa tamo be oli kede gimoro, ateni en be Rubanga omio wa winyo. Emio wa atoot. Akakoto paro pi gi me oli kede, opore tic kede ame Rubanga omio wa.

Nyogao somo Matayo 25: 20 -23

- Nyo atimere kame otio kede jamuni ame Rubanga omio wa?
- Do di otie tic kede jamuni dedede ame Rubanga omio wa?
- Otwero timo iber lono benyo itic kede gika Rubanga omio wa?

Jo pur

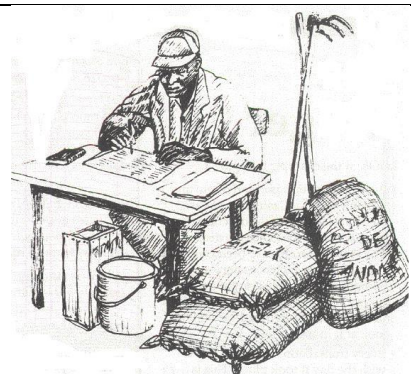
Leno Tam Iekodet Adwong

Ngingico nyuto bee, jamini ame wan otie kede ii wa pir gi tek lono jamini atie oko wa. Bala ikiristayon, opore niang be jamini me cuny pir gi tek twatwal lono pi kitwero medo nyano jamini wa ame Rubanga oketo.

Som Itatam alubo ni:

Ii lobo me constanza, ii kim atie caribian, lobo no obedo mio. Pi tie atoot, tie me yamere da ber pi pur.

Ingei ee me lobo lung me are, Japanese audo tie lwi ii pekere ipiny me Japan, oko oot ikabedo ni. Kame kituno kede oudo kili kede gimoro, oudo itie kede iguen ame ingapo kene kene. Kiko bedo diere diere me jo piny, iko pur karacel kede gi. Ikodeta gi dedede oudo jo can do oudo kitie cane pi udo kuo. Iyo ngei mwakini 20, jo pur me Japan gi oudo otieko baro. Oudo itie kede ude alac di cil. Do jo piny audo gida itie jo pur udo pwodi itie jo can di pwodi kicane puro cam aromo me acama.

- Epone nyo ame magi dedede twerere kede?
- Nyo oko timere?

Ikodeta dedede oudo tie kede jamini ame Rubanga oketo arorom- jamini me oko. Apokapoka oudo tie ii tamini gi-jamini me iie. Japanese udo tie kede yei be, pore naka itii itek akadi di kop tek, di da likame iweko. Jo piny udo tie kede yei be kuo gi likame oyaro udo alokaloka. Kiyei be, kite apapigi kede jo kwari gi oudo jo can kede, gida oudo kiyaro bedo jo can. Kame jamini oudo tek kede, likame kitimo gimoro pi oudo kitie kede yei be ekite ame oudo gin pore bedo kede en inonono.

- Epone ame jo oparo kede oudo piretek? Epone me jamini mege en “paro” iie?
- Nyo ame opwonyo ii itatam ni?
- Nyo ame wan opore timo ie pone apat bala adwokini me itatam ni?

Icorakin Me Ngat Apwonyo: Kony jo apwonyere niang be oudo lobo acel inonono. Apokapoka oudo tie iepone ame gin iyei kede kede da tamuni gi. Japanese oudo likame tie kede jamini abeco ame Rubanga omio me oko, do cal kede me jo piny. Giaber ame Japanese oudo tie kede en jamini abeco me iie. Wa da otwero bedo kede jamini abeco me iie kame di otio kede kop ka Rubanga me cuko ekite kame oparo kede, kede yei wa.

Pwonyere me 5: Sitani Obedo Ngangalo

Tam Apirgi Tek

1. Sitani ngalo tuno pakana imadala me yei wa ikom jamini mogo bala tic, gen, bedo wa me dano, icwec, kede ace apapat: angalo mere mio wa odong ican.
2. Bala ikiristayon oporeunu ngeno ateni piento ateni bino gonyo wa.
3. Rubanga olwongo wa pi teteo joo ipinye, kame ribaro da paka kelo ateni ie adulion apapat me kwo.

Jame me tic.

1. Jame mogo acacal –papulan anyuto angalo-8

Nyuto pwonnyere

Leno Tam Iekodet Adwong

Som yokana 8:44.

- Epone mene ame esirit ni tatamo kede ikom sitani?
- Iponeso mege mene me angalo ame sitani romo yamo?
- Angalo asitani dubo kuo wada ikare gi?

Sitani obedo papa me angalo. lagege engalo da bobo en pwodi emede ngalo da paka tin. Emito be wan obed jo can kede jo atie kede kec. En engeo be ka wan olubo iswiliaka ka Rubanga wan obino udo winyo. Likemito kop no timere omio ekelo angalo mere but wa.

Epone me angalo mene ame sitani yamo?

Tic iekodet Adwong

Sitani ngalowa ieponeso apapat. Tin oyaro nyogoro angalo mogo ame eyamo ame mio wa ojo can.

Icorakin Me Ngat Apwonyo: Bebeunu ibul papula me angalo atie piny go (nyuto neeno). Nen be jo apwonyere oniang angalo. Kur inywakunu ateni ber

Angalo Asitani yamo

Ateni ka Rubanga

Tic obedo ilam di etie mugugu apek. Ipore timo tic atitidi atwere

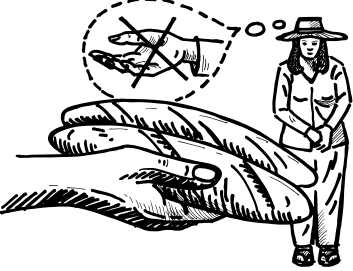
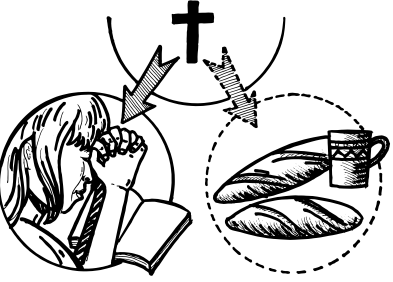

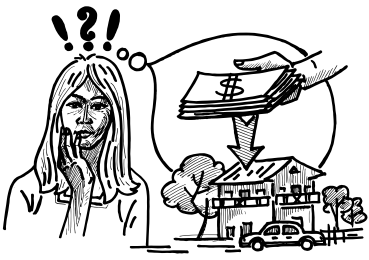

Ocweo wa pi tic Adamu da otio di pwodi likame epoto. Ebedo dul kom cato wa kede epone ame wan omio kede Rubanga deyo

Onywalowa di ojo can, dokon da ayaro too do ojo can

Rubanga bino mino wa winyo kame obino mwolere bute

<p>Wan ojo can itek, likado opore mino, jo apat ena pore mino wan</p> 	<p>Paka jo ajocan lono likame ogengo gi mino ie itabu me malaki Rubanga owaco ne jo be gin ili kede winyo pien likame kicibo Rubanga me agege. Ewaco ne gi tam di kiko neno gi katimere ka gi cako mino bala cik. Opore mino di ongeo be Rubanga omio wa gi dedede doko eyikere da mino wa gi dedede kame wan omio</p>
<p>Rubanga paro pi kop amako cuny kenekene</p> 	<p>Rubanga paro pi kope dedede kamako kuo wag i dedede oudo otuturun ikare me poto doko da emito dwoko kakare gi dedede kamako kwo me dano but en Rubanga</p>
<p>Rubanga mitonewa tito ejiri kenekene ne jokio wa do, likame opore paro negi kop amako kom</p> 	<p>Rubanga oyamo newa maro jo kio wa kame etatamo newa kop ikom diegi kede oromini, Eyutuno newa be, amara en mino cam, pii kede kagwok. Kame openyo wa ngai en jo kio wa, Yesu otatamo kop ikom nga samaria oriamakin kede jo areco dida oko kangaso en iyongayo di oko mino en amuket me dwaliro ame tie bala kony.</p>
<p>Wan likame osobolo loko kuo wa abongo ngatamoro mino wa sente</p> 	<p>Rubanga otieko mino wa winyo opore yabo wangwa di oko neno gikame Rubanga otieko mino wa di oko geno tic kede gi, di wan otio kede gi kame Rubanga otieko mino wa di omio winyo but jo apat en ateni bino mino wada winyo. Iye agege ayamo kop ikom ajakait anyinge Lee ame okonyo jo di etio kede mino gi tam kenekene.</p>
<p>Jo mogo tie iber lono jo acen. Wan pir wa likame tek</p> 	<p>Wan dedede ocweo wa ical ka Rubanga, bobo Rubanga maro ngat acel ace ikom wa paka tero ne en cwano wode oko too imusalaba pir wa. Likatie jo atie iber kede agoro ie ajakanut mere. En ecweo wa dedede iepone kame ame emito wa kede doko etie kede ik itegelikina pir ngat acel acel</p>

<p>Kop me ejiri mulo kuo wa me cuny kenekene</p> 	<p>Yesu otoo pi dwoko but Rubanga adulion dedede me kuo. Likame kop me tipo arabonat cuny kenekene</p>

- Itwero paro angalo mogo are angere kame sitaniwaco ne wa? (coi gi ii papula atwolo)

Icorakin Me Ngat Apwonyo: Di iko peto papulan go dedede piny (arabo mwon gi ikor apama) di iko mino jo apwonyere pi keto boke (arabo muranga, gikololak, amotoko gweto kede kalamu) ibul angalo me gin iyei iye arabonat yei.

Tic Iekodet Atitidi

Kobino mini paro ikom angalo aromo are di iko mino ateni ka Rubanga ie angalo nogo.

Dwoko kop

Nyo Ame Angalo Gi Timo Ne Wa?

Leno Tam Iekodet Adwong

Angalo asitani romo bedo kede atotolun adongo ii kuo wa

Som itatam alubo ni

Kadwong ilobo me Isirail obedo tim, Akadi kamano da, tie gi itegelikina itm ni. Dul tim ni li kede yen –kagonogo tie nono doko da etuo. Dul mogo me lobo noni tie kede abumio, dul gi nyako anyakini kede ature atoot ame ocato ilobo lung. Pinyo omio abum bedo inget tim? Jo abedo itim obedo iyarabun, giniyei be Allah olamo lobo. Gin likame kitimo gimoro pien gi yei be lobo do lii kede bero moro doko da likame tie bero moro kabino wok iye. Jo ace ame bedo ilobo ni obedo lyudayan. Gin kiyei be man obedo lobo ame ociko ne gin. Gin da kiyei be lobo noni mol cak kede moo kic bala kite kame ociko kede. Ii Baibuli. Gin kiyei be Baibuli ociko negi gwoko lobo, puge kede da tic iye. Aso, gin kiko tic kede diru gi pi kelo tamini ame yei negi lono lii me pii. Giko udo tam di kiko pito abum. Rubanga oko mino winyo ii cane gi, naan do gi tie kede jamuni me likame kitwero tic kede dedede.

- Apokapoka nyo atie diere diere me Iyarabun kede lyudayan?
- Apokapoka nyo kame tie idiere me gi ame lobo woto ara nyako, idiere me lobo me Iyarabun kede lobo me lyudayan?

Icorakin Me Ngat Apwonyo: Kony jo apwonyere me neno be Iyarabun oyei angalo asitani, do pi mano lobo gi kony mere li. lyudayan oyei ateni ka Rubanga omio gi tie kede jame oromo atot ace gi tero oko me lobo gi.

Nen paulan me angalo acel acel bobo. Ie angalo acel acel, paparo apokapoka idiere diere me ngat kame yei angalo kede ngat kame yei ateni ka Rubanga. Apor me acel (1)- Tic obedo ilam. Kame ngatamoro oyei be tic obedo ilam, likame ebino tic itek. Gin kibino weko tic awaka kame gi udo be kitie kede cam aromo pi ceng no. Likame kibino maro tic, dokon da, kibino mono epone me timo tic atitidi. Kamanoda, kame dano oyei be tic obedo adul mecato kede epone me mino Rubanga deyo, gi pore tic itek. Pi tic gida atek kibino udo atot. Kibino kanyakino akadi di enuang, kede da likame kibino weko awakawaka.

Leno Tam Iekodet Atitidi

Bebeo ikom angalo acel acel di iko mino adwokini ara atotolun me angalo gi okelo

Dwoko kop

Paparo alokaloka ame iromo neno ii adul ni kame di bul dano oyei ii ateni likame angalo.

- Adul ni bino doko ber arabo rac itek?
- Adul ni bino doko bala kite ame Rubanga mito kede itek ara bo momot?

Bala jo apwonyere, oterunu kare moro lego be Rubanga bino tuturo twero me angalo ikabedere wa di eko konyo wa pongo tam wa kede ateni ka Rubanga.

Epone Nyo Otwerunu Rwenyo Kede Angalo?

Leno Tam Iekodet Adwong

Som Yokana 8: 31-32 But lyudayan kabin oyei en, Yesu owaco be, “ka ibinunu gwoko pwonyere na, ateteni ibedunu jo oor na. 32 Ibinunu do ngeno ateni, ateni da bino gonyo uu.”

- Obino ngeno ateni benyo?
- Ateni bino timo nyo? (gonyo wa iinyo?)

Kame omitunu gonyere ikom angalo asitani, dwong mere be omitunu ateni ayai ibut Rubanga. Rubanga ocikere cwanone ikiristayon “Tipo me ateni ame bino konyo wa iniang lung” (Yokana 16:13). Leg be Rubanga bino nyuto ni ateni di da iko cibo cunyi soo kop ka Rubanga me wek itwer niang ateni dedede. Peny Rubanga ekonyi niang kop atie ibaibuli karacel kede niang ateni mere.

Pwonyere me 6. Timo Ingicun

Tam Apirgi Tek

1. Mino ngec ame konyo adulio
2. Konyo ikodeta me poro epone ame adulio gi sobolo lokere kede
3. Konyo geno ik pi sobolo kelo alokaloka iye adul

Jame me tic

1. Papula alac alikame awandiko
2. Papulan ame ongolongolo ame likame owandiko

Nyuto pwonnyere

Tic lekodet Adwong

Madala ame lubo me mino wa kelo alokaloka idul en me neno adul wa iber di do oko niang peko sinei gi oko neno gen wa me anyim en nyo

Icorakin Me Ngat Apwonyo: Yer anot me sente ame itio nu kede ajo ngeo. Ti kede apeny gi di jo asomo dwoko

Oyaro tuko tuko atitidi nan:(mi ngec me .....ame itie kede)

1. Tien adi ame 1000 nono kede ii anot ni
2. Iwandik "Tutumio acel" tie tien adi ii anot ni
3. Namba me anot oketo tumene iye anot
4. Erangi mene ame oketo kede namba
5. Lee nyo ame oketo ingei anot
6. Lee no tie timo nyo
7. Jo adi ame ogoo inge anot
8. Iwandik nyo ame tie malo me nge anot
9. Irangin mene ame ogoo kede emblem

Isawan mogo wan onao kede jame mogo ame lika bobo neeno. Tic ame omito donyo iye ni konyo wa ngico adul bobo omio oko poro epone ame osobolo mio kony iye.

Dyakale

Tic lekodet Adwong

Goi cal me sandukun adek ii papulan alac. Wandiko ii sandukun be erac itek, erac, kede ebaro.ii bul sanduku tatamo giame diakal ame oketo iwandik gi ie cal kede. Wace gi yei kede jamini bala magi

- Epone me oot
- Igoen
- Cam
- Doke
- Lobo
- Isoma
- TIC

Kame kitieko keto, penyi jo apwonyere neno rwom me jo ii adulio gi atie ii bul sanduku

Anen

Obaro	Can	Can itek
Oot atek, mucere kede engape, Gi tie kede television, pikipiki, DVD, dok, komini. Cam tie aromo pi cam idek buliceng kede ringo. Idue likame kec neko kame gioto isoma	Gi tie kede oot kenekene, jame li ie. Cam tie me acama icel buliceng. Iguen anok, Cam boke me kata	Oot tie poto piny, Cam cam icel bulicing-mucere kede munyo. Likame itwero camo kede giace

Adul

Tic lekodet Adwong Amoto Atitidi

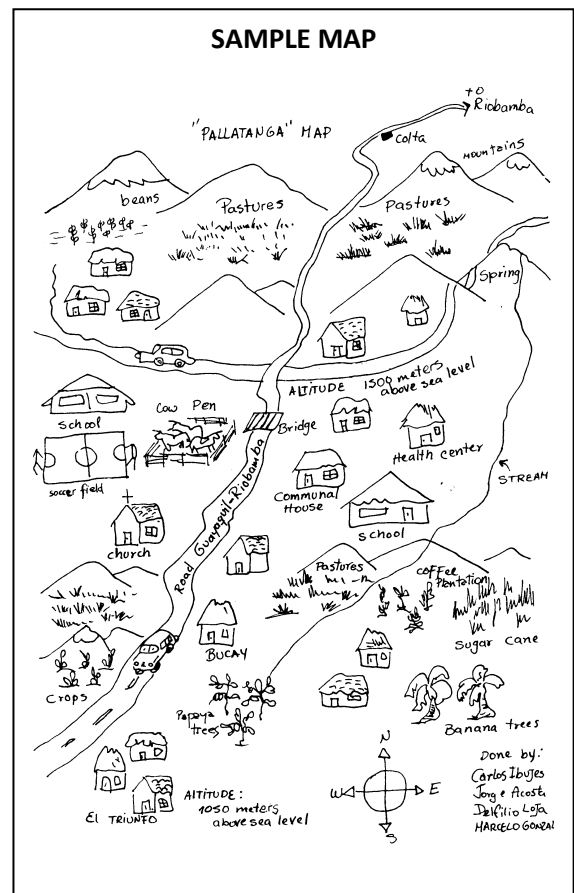
Icorakin Me Ngat Apwonyo: Mii jo asomo goi cal me adul gi gin di kitie karacel. Kame itie pwonyo jo awok iye adوليو apapat, popoko gi di yai kede adوليو gi. Kame mogo tie koto 6 pok gi tie are di eko mino ekodet acel acel gono map mere.

Kame kitieko gono map, migi iket gi anyuta gi

- Kame jo twomo iye pi gi me amata
- Sukulu, dwaliro, atalen, kamuketo jo kede ace da
- Kabedere apir gi tek me ilega
- Kame jo piko iye mo me tedo
- Yote apir gi tek arabo gudere
- Kame oketo iye tukere

Kame kitieko, tirano map go pi neno nyo acacal kede nyo alikame cacal. Kame kiwok ii adul acel, kisobolo ribo tam me keto gi kame li

Kame kitieko mano, kigoi bobon anyut me piny (map) ace lame nyuto epone kame kimito adul gi bed kede inge mwaka 10 geno nan. Peny gi itetemo nyo ame imedo ii anyut me piny (map)ni do pinyo? Kede da nyo agin kiloko? epone nyo ame epat kede me agege? Wandiko alokaloka apirgi tek irepot me mako pwonyere.

Yero tice ame imito timo apirgi tek

Tic lekodet Atitidi Amoto Adwong

- Tam pi alokaloka nyo ame imito be timere idyakale. Wandiko gi ipapula
- Medi alokaloka ame tie imap iko wandiko gi ipapula nono. Ket papulan go karacel. Peny jo asomo me neno alokaloka nyo ame kimito be timere do eli ipapula
- Yer do papulan go di iketo ie ikodeta gi: Apirgi tek itek, Apirgi tek momot. Apirgi likame tek.
  - Ipapulan apirgi tek itek ket anyut 3
  - Apirgi tek momot ket anyut 2
  - Apirgi likame tek, ket anyut 1
- Ket papulan karacel bobo di iko peny jo apwonyere pokopoko gi di lubere kede ekite ame eyoyot kede peko ikere. Yoyot iko, kede tek sana iko.
  - Ii papulan ayoyot iko ket anyut 3
  - Ii papulan alike yoyot sana ket anyut 2
  - Ii papulan atek iko ket anyut 1
- Cok papulan dedede atie kede anyut 6 (arabo anyut 5 kame papulan atie kede anyut 6 li.) Mage en papulan ame pirgi tek di bobo da eyoyot udo
- Ii papulan gi yer acel arabonat are ame in imito geno kede

Ter kare me ilega di ijiko iko kwano Rubanga mede kede teli ii ticeni. Kame kare udere, cuk cuny ekodet pi timo aikaika alubo me tic me amara.